

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 19.4.2023 г.
C(2023) 2578 final

ANNEX

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Одобрение на съдържанието на проект на регламент на Комисията относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (*de minimis*) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес

ПРИЛОЖЕНИЕ
РЕГЛАМЕНТ (ЕС) .../... НА КОМИСИЯТА
от XXX година

**относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за
функционирането на Европейския съюз към минималната
помощ (*de minimis*) за предприятия, предоставящи услуги от
общ икономически интерес**

ПРОЕКТ

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2015/1588 на Съвета от 13 юли 2015 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към определени категории хоризонтална държавна помощ¹, и по-специално член 2, параграф 1 от него,

след консултация с Консултативния комитет по държавните помощи,

като има предвид, че:

- (1) Опитът на Комисията в прилагането на правилата за държавната помощ, отпускана на предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес, по смисъла на член 106, параграф 2 от ДФЕС, показва, че таванът, под който може да се сметне, че предоставените на тези предприятия предимства не засягат търговията между държавите членки или не нарушават или не заплашват да нарушат конкуренцията, може да се различава в някои случаи от общия таван за минималната помощ, установен в Регламент (ЕС) № XXX. Вероятно е поне някои от тези предимства да представляват компенсация за допълнителните разходи, свързани с предоставянето на услуги от общ икономически интерес. Освен това много дейности, които могат да бъдат определени като предоставяне на услуги от общ икономически интерес, имат ограничен териториален обхват.
- (2) Въз основа на това през 2012 г. Комисията прие Регламент (ЕС) № 360/2012², в който се съдържат специфични правила относно помощта *de minimis* за предприятията, предоставящи услуги от общ икономически интерес. Съгласно член 2, параграф 2 от посочения регламент следва да се приеме, че помощта, отпусната на предприятия, предоставящи услуга от общ икономически интерес,

¹ ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 1.

² Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията от 25 април 2012 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (*de minimis*) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L 114, 26.4.2012 г., стр. 8).

не засяга търговията между държавите членки или не нарушава или не заплашва да наруши конкуренцията, при условие че общият размер на помощта, отпусната за извършване на услуги от общ икономически интерес от предприятието получател, не надвишава 500 000 EUR за даден период от три бюджетни години.

- (3) Посоченият регламент беше изменен с Регламент (ЕС) 2020/1474 на Комисията³, за да се удължи срокът на прилагането му до 31 декември 2023 г. и да се даде възможност на предприятията, станали предприятия в затруднено положение вследствие на COVID-19, да продължат да бъдат допустими съгласно Регламент (ЕС) № 360/2012 в периода от 1 януари 2020 г. до 30 юни 2021 г.
- (4) С оглед на опита, придобит при прилагането на Регламент (ЕС) № 360/2012, изменен с Регламент 2020/1474, е целесъобразно посоченият регламент да бъде преразгледан, по-специално за да бъде приведен в съответствие с общия регламент за помощта *de minimis* (ЕС) № XXX и поради факта, че срокът му на действие изтича на 31 декември 2023 г.
- (5) Целесъобразно е таванът на помощта *de minimis* за услуги от общ икономически интерес, която едно предприятие може да получи от държава членка за всеки период от три години, да се увеличи на 650 000 EUR. Този таван отразява инфлацията, появила се след влизането в сила на Регламент (ЕС) № 360/2012, и вероятните прогнозни промени през срока на валидност на настоящия регламент. Този таван е необходим, за да може да се гарантира, че всички мерки, попадащи в приложното поле на настоящия регламент, могат да се разглеждат като неосказващи въздействие върху търговията между държавите членки и като ненарушаващи или незаплашващи конкуренцията.
- (6) Годишите, които трябва да бъде взети предвид за определяне дали е спазен този таван, следва да са бюджетните години, използвани за данъчни цели от предприятието в съответната държава членка. Приложимият период от 3 последователни години следва да бъде с текущо отчитане, така че при всяко ново предоставяне на помощ *de minimis* да се изчислява общият размер на помощта *de minimis*, предоставена през съответната бюджетна година и през двете предшестващи бюджетни години. За тази цел следва да се вземе предвид помощ, предоставена от държава членка, дори когато е финансирана изцяло или частично с ресурси с произход от Съюза под контрола на съответната държава членка. Не следва да е възможно мерки за помощ, които надвишават тавана за помощта *de minimis*, да бъдат раздробявани на няколко по-малки части, за да могат тези части да попаднат в приложното поле на настоящия регламент.
- (7) Предприятие по смисъла на правилата за конкуренцията, посочени в ДФЕС, е всеки субект, независимо дали е физическо или юридическо лице, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира⁴. Съдът на Европейския съюз е пояснил, че субект, който „притежава

³ Регламент (ЕС) 2020/1474 на Комисията от 13 октомври 2020 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 360/2012 във връзка с удължаването на срока на прилагането му и ограничена във времето дерогация за предприятия в затруднено положение, за да се отчете отражението на пандемията от COVID-19 (ОВ L 337, 14.10.2020 г., стр. 1).

⁴ Решение на Съда от 10 януари 2006 г., *Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze и др.*, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, точка 107.

контролни дялови участия в дружество“ и който „действително упражнява този контрол, като се ангажира пряко или непряко в управлението му“, трябва да се счита за участващ в икономическата дейност на това дружество. Следователно самият субект трябва да се счита за предприятие по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС⁵. Съдът на Европейския съюз е постановил, че всички субекти, които се контролират (де юре или де факто) от един и същи субект, следва да се разглеждат като едно-единствено предприятие⁶. С оглед на правната сигурност и за да се намали административната тежест, настоящият регламент следва да съдържа ясен и изчерпателен списък с критерии за определяне на случаите, в които две или повече предприятия в една и съща държава членка трябва да се разглеждат като едно-единствено предприятие. Комисията подбра критерии, които са подходящи за целите на настоящия регламент, сред ясно посочените критерии за определяне на „свързани предприятия“ като част от определението за малки или средни предприятия (МСП) в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията⁷ и в приложение I към Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията⁸. Като се има предвид приложното поле на настоящия регламент, тези критерии следва да се прилагат както за МСП, така и за големите предприятия, и следва да гарантират, че група от свързани предприятия се счита за едно-единствено предприятие за целите на прилагането на правилото *de minimis*. Предприятията, които обаче нямат отношения помежду си, с изключение на факта, че всяко от тях има пряка връзка с един и същ публичен орган или органи, не следва да се третират като свързани помежду си. Следователно следва да се отчита специфичното положение на предприятията, контролирани от един и същ публичен орган или органи, които могат да разполагат със самостоятелно правомощие да вземат решения.

- (8) Настоящият регламент следва да се прилага единствено по отношение на помощи, отпуснати за предоставянето на услуга от общ икономически интерес. За тази цел на предприятието получател следва писмено да му бъде възложена услугата от общ икономически интерес, по отношение на която се предоставя помощта. Въпреки че с акта за възлагане предприятието следва да бъде информирано за услугата от общ икономически интерес, за която е отпусната помощта, в него не следва непременно да се съдържа цялата подробна информация, посочена в Решение 2012/21/ЕС на Комисията⁹.
- (9) С оглед на специалните правила, които се прилагат в секторите на първичното производство на селскостопански продукти, рибарството и аквакултурите, с оглед на факта, че на предприятията в тези сектори рядко се възлагат услуги от общ икономически интерес, както и на съществуващия риск помощи в размер, по-

⁵ Пак там, точки 112 и 113.

⁶ Решение на Съда от 13 юни 2002 г., *Нидерландия/Комисия*, C-382/99 P, ECLI:EU:C:2002:363.

⁷ Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

⁸ Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1).

⁹ Решение 2012/21/ЕС на Комисията от 20 декември 2011 г. относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ L 7, 11.1.2012 г., стр. 3).

малък от предвидения в настоящия регламент таван, да изпълнят критериите по член 107, параграф 1 от ДФЕС в посочените сектори, настоящият регламент следва да не се прилага към тези сектори.

- (10) Като се имат предвид приликите между преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, от една страна, и на неселскостопански продукти, от друга, настоящият регламент следва да се прилага към преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, при спазване на определени условия. В този смисъл за преработка и търговия не следва да се считат нито дейностите, осъществявани на място в селското стопанство по приготвянето на продукт за първа продажба, като например жътва, прибиране и вършитба на зърнени култури или опаковане на яйца, нито първата продажба на прекупвачи или преработватели.
- (11) Съдът е определил в своята практика¹⁰, че след като веднъж Съюзът е приел законодателство за създаване на обща организация на пазара в даден селскостопански сектор, държавите членки трябва да се въздържат от всякакви мерки, които биха могли да го нарушат или да създадат изключение от него. По тази причина настоящият регламент следва да не се прилага към помощи за суми, определени въз основа на цените или количествата на изкупуваните или на предлаганите на пазара продукти. Регламентът не следва също да се прилага и към подпомагане, обвързано със задължение за подялба на помощта с първичните производители.
- (12) Настоящият регламент не следва да се прилага към помощите при износ, нито към помощите, чието предоставяне зависи от преференциалното използване на национални продукти или услуги спрямо вносни такива. По принцип помощта за покриване на разходите за участие в търговски панаири, за проучвания или консултантски услуги, необходими за пускането на нов или на вече съществуващ продукт на нов пазар в друга държава членка или в трета държава, не следва да представлява помощ за износ.
- (13) Когато дейността на дадено предприятие е в сектори, изключени от приложното поле на настоящия регламент, но също и в други сектори или предприятието развива други дейности, настоящият регламент следва да се прилага за тези други сектори или дейности, при условие че съответната държава членка гарантира чрез подходящи средства, като например разграничаване на дейностите или разделяне на счетоводството, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощта *de minimis*. Ако не може да се гарантира, че дейностите в секторите, за които се прилагат по-ниски тавани за помощта *de minimis*, се ползват само от помощ *de minimis* в границите на тези по-ниски тавани, тогава за всички дейности на предприятието следва да се прилага най-ниският таван. В съответствие с принципите, уреждащи помощта в рамките на приложното поле на член 107, параграф 1 от ДФЕС, помощта *de minimis* следва да се счита за предоставена в момента, когато на предприятието бъде предоставено юридическото право да получи помощта съгласно приложимия национален правен режим.

¹⁰ Решение на Съда от 12 декември 2002 г. по дело *Франция/Комисия*, C-456/00, ECLI:EU:C:2002:753, точка 31.

- (14) За да се избегне заобикаляне на максималните интензитети на помощта, определени в различни инструменти на Съюза, помощта *de minimis* за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес, не следва да се натрупва с държавна помощ по отношение на едни и същи допустими разходи, ако това натрупване би довело до интензитет на помощта, надвишаващ интензитета, определен за всеки отделен случай в регламент за групово освобождаване или в решение, прието от Комисията.
- (15) Настоящият регламент следва да не засяга прилагането на Регламент (ЕС) № XXX по отношение на предприятията, предоставящи услуги от общ икономически интерес. Държавите членки следва да продължат да бъдат свободни да използват настоящия регламент или Регламент (ЕС) № XXX по отношение на помощи, отпуснати за предоставянето на услуги от общ икономически интерес.
- (16) В своето решение по делото *Altmark*¹¹ Съдът на Европейския съюз установи няколко условия, които трябва да бъдат изпълнени, за да не представлява държавна помощ компенсацията за предоставяне на услуга от общ икономически интерес. С тези условия се гарантира, че компенсация, чийто размер е ограничен до нетните разходи, които извършва ефективно работещо предприятие за предоставянето на услуга от общ икономически интерес, не представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС. Ако тези условия не са спазени, компенсацията представлява държавна помощ, която може да бъде обявена за съвместима въз основа на приложимите правила на Съюза. За да се избегне прилагането на настоящия регламент с цел заобикаляне на условията, установени в решението *Altmark*, както и за да се избегне нарушаване на търговията вследствие на помощ *de minimis*, отпусната в съответствие с настоящия регламент, поради натрупването ѝ с друга компенсация за същата услуга от общ икономически интерес, помощта *de minimis*, отпусната съгласно настоящия регламент следва да не се натрупва с друга компенсация за същата услуга, без значение дали тя представлява държавна помощ по смисъла на решението *Altmark* или съвместима държавна помощ съгласно Решение 2012/21/ЕС или съгласно Съобщение 2012/С 8/03 на Комисията¹². Следователно настоящият регламент следва да не се прилага за компенсация, получена за предоставянето на услуга от общ икономически интерес, за която се предоставят и други видове компенсация, освен ако другата компенсация представлява помощ *de minimis*, отпусната съгласно други регламенти за помощта *de minimis*, и се спазват правилата за натрупване, посочени в настоящия регламент.
- (17) За целите на прозрачността, равнопоставеността и правилното прилагане на тавана *de minimis* всички държави членки следва да прилагат един и същ изчислителен метод. За улесняване на изчислението, сумите на помощите, които не са под формата на парични безвъзмездни средства, следва да бъдат изразени в своя брутен еквивалент на безвъзмездна помощ. За да се изчисли еквивалентът на безвъзмездни средства на видовете прозрачна помощ, различна от безвъзмездна

¹¹ Решение на Съда от 24 юли 2003 г., *Altmark Trans GmbH u. Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH u. Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht*, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, точки 88—93.

¹² Съобщение на Комисията — Рамка на Европейския съюз за държавна помощ под формата на компенсации за обществени услуги (2011 г.) (ОВ С 8, 11.1.2012 г., стр. 15).

помощ, и помощ, изплащана на няколко части, е необходимо да се използват пазарните лихвени проценти, преобладаващи към момента на предоставянето на тази помощ. С оглед на еднаквото, прозрачно и опростено прилагане на правилата за държавна помощ за целите на настоящия регламент за пазарни лихвени проценти следва да се считат референтните лихвени проценти, посочени понастоящем в Съобщение 2008/С 14/02 на Комисията¹³.

- (18) За целите на прозрачността, равнопоставеността и ефективното наблюдение настоящият регламент следва да се прилага само към тези помощи *de minimis*, които са прозрачни. Под „прозрачна помощ“ се разбира помощ, за която е възможно предварително да се изчисли точният брутен еквивалент на безвъзмездна помощ, без да е необходимо да се извършва оценка на риска. Подобно прецизно изчисление е възможно например по отношение на безвъзмездни средства, лихвени субсидии и лимитирани данъчни облекчения или други инструменти, които предвиждат лимит, гарантиращ, че няма да бъде надхвърлен съответният таван. Предвиждането на лимит означава, че докато точният размер на помощта не е известен, държавата членка следва да приеме, че размерът е равен на лимита, за да се гарантира, че няколко мерки за помощ, взети заедно, не надвишават тавана, определен в настоящия регламент, и за да се прилагат правилата относно натрупването на помощи.
- (19) Помощта под формата на вливания на капитал следва да не се счита за прозрачна помощ *de minimis*, освен в случаите, когато общият размер на вливания на капитал от публични средства не надвишава тавана *de minimis*. Помощта, състояща се от мерки за рисково финансиране под формата на капиталови или квазикапиталови инвестиции, посочени в Насоките относно рисковото финансиране¹⁴, не следва да се разглежда като прозрачна помощ *de minimis*, освен ако съответната мярка осигурява капитал, който не превишава тавана *de minimis*.
- (20) Помощта под формата на заеми, включително помощта *de minimis* за рисково финансиране под формата на заеми, следва да се счита за прозрачна помощ *de minimis*, ако брутният еквивалент на безвъзмездна помощ е изчислен въз основа на пазарните лихвени проценти, преобладаващи към момента на предоставяне на помощта. За да се опрости обработката на малки краткосрочни заеми, е необходимо да се установи ясно и лесно приложимо правило, отчитащо размера на заема и неговата продължителност. Следва да се счита, че заемите с обезпечение, покриващо най-малко 50 % от техния размер, и които не надвишават 3 250 000 EUR за срок от 5 години или 1 625 000 EUR за срок от 10 години, имат брутен еквивалент на безвъзмездна помощ, който не надхвърля тавана *de minimis* съгласно настоящия регламент. Това се основава на опита на Комисията, като се взема предвид инфлацията, настъпила след влизането в сила на Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията, както и вероятните промени през периода на действие на настоящия регламент. Предвид трудностите при определянето на брутният еквивалент на безвъзмездна помощ, предоставяна на предприятия, за които може да се окаже невъзможно да изплатят заема, това правило не следва да се прилага за такива предприятия.

¹³ Съобщение на Комисията относно преразглеждане на метода за определяне на референтните и сконтови лихвени проценти (ОВ С 14, 19.1.2008 г., стр. 6).

¹⁴ Съобщение на Комисията — Насоки относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисково финансиране (ОВ С 508, 16.12.2021 г., стр. 1).

- (21) Помощта под формата на гаранции, включително помощта *de minimis* за рисково финансиране под формата на гаранции, следва да се счита за прозрачна, ако brutният еквивалент на безвъзмездна помощ е изчислен въз основа на минималните премии, посочени в известието на Комисията за съответния вид предприятие¹⁵. С цел да се опрости обработката на краткосрочни гаранции, които обезпечават до 80 % от сравнително малък заем, е необходимо да се определи ясно и лесно приложимо правило, отчитащо размера на заема, за който се издава гаранцията, и нейната продължителност. Това правило не следва да се прилага към гаранциите за сделки, които не представляват заеми, например гаранциите за капиталови сделки. Освен това държавите членки могат да използват методика за изчисляване на brutния еквивалент на безвъзмездна помощ на гаранциите, която е била съобщена на Комисията в съответствие с друг регламент на Комисията в областта на държавните помощи, приложим в съответния момент, и която Комисията е счела за съгласувана с Известието относно гаранциите¹⁶ или с последващо известие, при положение че приетата методика изрично обхваща вида на гаранцията и вида на съответната сделка като част от прилагането на настоящия регламент. Предвид трудностите при определянето на brutния еквивалент на безвъзмездна помощ, предоставяна на предприятия, за които може да се окаже невъзможно да изплатят заема, това правило не следва да се прилага за такива предприятия.
- (22) Когато схемите за помощ *de minimis* се прилагат чрез финансови посредници, следва да се гарантира, че същите не получават държавна помощ. Например, това е възможно, като се изисква от финансовите посредници, които ползват държавна гаранция, да заплащат премия, съответстваща на пазарните изисквания, или да преотстъпят изцяло на крайните бенефициери всяко получено предимство, или като се спазва таванът *de minimis* и други условия на настоящия регламент на ниво посредници.
- (23) След като получи уведомление от държава членка, Комисията следва да провери дали дадена мярка за помощ, ако не представлява безвъзмездна помощ, заем, гаранция, вливане на капитал, мярка за рисково финансиране под формата на капиталови или квазикапиталови инвестиции, лимитирани данъчни облекчения или други инструменти, които предвиждат лимит, има брутен еквивалент на безвъзмездна помощ, ненадвишаващ тавана *de minimis*, и следователно би могла да попадне в приложното поле на настоящия регламент.
- (24) Комисията следва да може да проверява дали правилата за държавна помощ са спазени и по-специално дали помощта, предоставена съгласно правилата *de minimis*, отговаря на условията им. В съответствие с принципа на лоялно сътрудничество, посочен в член 4, параграф 3 от Договора за Европейския съюз, държавите членки следва да улеснят изпълнението на тази задача, като определят необходимите инструменти, за да се гарантира, че общият размер на помощта *de minimis*, отпусната на едно и също предприятие за предоставяне на услуги от общ икономически интерес, не надвишава общия допустим таван. От държавите членки следва да се изисква да осъществяват наблюдение по отношение на

¹⁵ Например Известие на Комисията относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по отношение на държавните помощи под формата на гаранции (ОВ С 155, 20.6.2008 г., стр. 10).

¹⁶ Пак там.

отпуснатата помощ, така че да гарантират, че съответните тавани не са превишени и че правилата за натрупване са спазени. За да изпълнят това задължение, държавите членки следва да предоставят пълна информация за отпуснатата помощ *de minimis* в регистър на равнището на Съюза или на национално равнище и да проверяват дали всяко ново предоставяне на помощ не надвишава съответния таван.

- (25) Отчитайки законния интерес от прозрачност за предоставяне на информация на обществеността относно използването на държавни средства, при съпоставяне на нуждите от прозрачност с правата съгласно правилата за защита на данните, Комисията стига до заключението, че публикуването на името на бенефициера на помощта, когато бенефициерът на помощта е физическо или юридическо лице, което има имена на физическо лице, е оправдано. Целта на правилата за прозрачност е осигуряването на по-добро съответствие, по-голяма отчетност, партньорски проверки и в крайна сметка по-ефективни публични разходи.
- (26) Настоящият регламент не засяга изискванията на правото на Съюза в областта на обществените поръчки или на допълнителните изисквания, определени в ДФЕС или в секторното законодателство на Съюза.
- (27) Като се има предвид честотата, с която по принцип е необходимо Комисията да преразглежда помощта *de minimis*, отпусната на предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес, срокът на прилагане на настоящия регламент следва да бъде ограничен.
- (28) След изтичане на срока на действие на регламента държавите членки следва да разполагат с адаптационен период от шест месеца за помощите *de minimis*, попадащи в приложното поле на настоящия регламент,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Приложно поле

- 1. Настоящият регламент се прилага за помощите, отпуснати в полза на предприятия, които предоставят услуги от общ икономически интерес по смисъла на член 106, параграф 2 от ДФЕС.
- 2. Настоящият регламент не се прилага по отношение на:
 - а) помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейност в секторите на рибарството и аквакултурите, попадащи в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹⁷;
 - б) помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейност в областта на първичното производство на селскостопански продукти;

¹⁷ Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 1).

- в) помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейности в сектора на преработката на селскостопански продукти и търговията с тях, в следните случаи:
 - i) когато размерът на помощта е определен въз основа на цената или количеството на тези продукти, които се изкупуват от първичните производители или се предлагат на пазара от съответните предприятия;
 - ii) когато помощта е обвързана със задължението да бъде прехвърлена частично или изцяло на първичните производители;
 - г) помощите за дейности, свързани с износ за трети държави или държави членки, по-конкретно помощите, пряко свързани с изнасяните количества, със създаването и функционирането на дистрибуторска мрежа или с други текущи разходи, свързани с износа;
 - д) помощите, обвързани с използването на местни стоки и услуги вместо вносни стоки и услуги.
3. Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени в параграф 2, букви а), б) или в), както и в един или повече от секторите или дейностите, попадащи в приложното поле на настоящия регламент, настоящият регламент се прилага само за тези сектори или дейности и за помощта, предоставяна за тези сектори или дейности, при условие че съответната държава членка гарантира посредством подходящи средства, като например разграничаване на дейностите или разделяне на счетоводството, че дейностите в секторите, изключени от приложното поле на настоящия регламент, не се ползват от помощ *de minimis*, предоставена съгласно настоящия регламент.

Член 2

Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:
- а) „селскостопански продукти“ означава продуктите, изброени в приложение I към ДФЕС, с изключение на продуктите на рибарството и аквакултурите, посочени в Регламент (ЕС) № 1379/2013;
 - б) „преработка на селскостопански продукти“ означава всяка една операция върху селскостопански продукт, от която се получава също селскостопански продукт, с изключение на дейностите, осъществявани на място в земеделското стопанство по подготвяне на животински или растителен продукт за първата му продажба;
 - в) „търговия със селскостопански продукт“ означава държане или излагане на селскостопански продукт с цел продажба, предлагане за продажба, доставяне или изобщо за пускане на пазара по какъвто и да било друг начин, с изключение на първата продажба от първичния производител на прекупвач или преработвател, както и всяка една дейност по подготвяне на продукта за тази първа продажба; продажба от първичен производител на крайни потребители ще се смята за търговия със селскостопански продукти, ако се осъществява в самостоятелни помещения, предвидени за тази цел.

2. За целите на настоящия регламент „едно-единствено предприятие“ означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения:
- а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;
 - б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;
 - в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт;
 - г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от правата на глас на акционерите или съдружниците в това предприятие.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в параграф 2, букви а)–г), посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно-единствено предприятие.

Член 3

Помощ de minimis

1. Приема се, че помощта, отпусната на предприятия, за предоставянето на услуга от общ икономически интерес, не отговаря на всички критерии по член 107, параграф 1 от ДФЕС и следователно се освобождава от изискването за уведомяване съгласно член 108, параграф 3 от ДФЕС, ако отговаря на всички условия, посочени в настоящия регламент.
2. Общият размер на помощта *de minimis*, отпускана в дадена държава членка на едно-единствено предприятие, предоставящо услуги от общ икономически интерес, не надхвърля 650 000 EUR за всеки период от 3 бюджетни години. Периодът от 3 бюджетни години се определя посредством бюджетните години, използвани от предприятието в съответната държава членка.
3. Помощта *de minimis* се смята за отпусната в момента, когато законовото право да получи помощта е предоставено на предприятието, съгласно приложимия национален правен режим, независимо от датата на плащане на помощта *de minimis* на предприятието.
4. Таванът в размер на 650 000 EUR, посочен в параграф 2, се прилага независимо от формата на помощта *de minimis* или от целта, преследвана от тази помощ, и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза под контрола на съответната държава членка.
5. За целите на тавана, посочен в параграф 2, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди приспадане на данъци или други отчисления. В случаите, в които помощта

се предоставя под форма, различна от безвъзмездна помощ, размерът на помощта е брутният еквивалент на безвъзмездна помощ.

6. Помощ, изплащана на няколко части, се сконтира към стойността ѝ към момента на нейното предоставяне. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, е сконтовият процент, приложим към момента на отпускане на помощта.
7. Когато с отпускането на нова помощ *de minimis* за услуги от общ икономически интерес може да бъде надвишен съответния таван, определен в параграф 2, нито една част от тази нова помощ не следва да попада в приложното поле на настоящия регламент.
8. В случай на сливания или придобивания всички предходни помощи *de minimis*, предоставяни на някое от сливащите се предприятия, се вземат под внимание при определяне на това дали дадена нова помощ *de minimis*, отпусната на новото предприятие или на придобиващото предприятие, не води до превишаване на съответния таван. Помощта *de minimis*, предоставена законно преди сливането или придобиването, остава правомерна.
9. Ако дадено предприятие се разделя на две или повече отделни предприятия, помощта *de minimis*, отпусната преди разделянето, се приписва на предприятието, което се е възползвало от нея, като по принцип това е предприятието, поемащо дейностите, за които е била използвана помощта *de minimis*. Ако такова приписване не е възможно, помощта *de minimis* се приписва пропорционално на базата на счетоводната стойност на собствения капитал на новите предприятия към действителната дата на разделянето.

Член 4

Изчисляване на брутният еквивалент на безвъзмездна помощ

1. Настоящият регламент се прилага само за помощите, при които брутният еквивалент на безвъзмездна помощ може да бъде изчислен точно и предварително, без да е необходима каквато и да било оценка на риска („прозрачна помощ“).
2. Помощ под формата на безвъзмездни средства или лихвени субсидии се смята за прозрачна помощ *de minimis*.
3. Помощта под формата на заеми се счита за прозрачна помощ *de minimis*, ако:
 - а) бенефициерът нито е в процедура по обявяване в несъстоятелност, нито отговаря на критериите на националното право, за да бъде подложен на процедура по обявяване в несъстоятелност по искане на неговите кредитори. За големи предприятия бенефициерът трябва да бъде в положение, съответстващо най-малко на кредитен рейтинг B-; както и
 - б) заемът е гарантиран с обезпечение, покриващо най-малко 50 % от неговия размер, като заемът възлиза на 3 250 000 EUR за период от 5 години или на 1 625 000 EUR за срок от 10 години; ако даден заем възлиза на по-малко от тези суми или се предоставя за срок, по-кратък от съответно 5 или 10 години, брутният еквивалент на безвъзмездна помощ за този заем се изчислява като съответна част от приложимия таван, определен в член 3, параграф 2; или

- в) брутният еквивалент на безвъзмездна помощ е изчислен въз основа на референтния процент, приложим към момента на отпускане на помощта.
4. Помощта под формата на вливания на капитал се счита за прозрачна помощ *de minimis* само ако общият размер на влетия публичен капитал не надвишава тавана *de minimis*.
5. Помощта, състояща се от мерки за рисково финансиране под формата на капиталови или квазикапиталови инвестиции, се смята за прозрачна помощ *de minimis* само ако капиталът, предоставен на едно-единствено предприятие, не надхвърля тавана за помощ *de minimis*.
6. Помощта, състояща се от гаранции, се смята за прозрачна помощ *de minimis*, ако са изпълнени следните условия:
- а) бенефициерът нито е в процедура по колективна несъстоятелност, нито отговаря на критериите на националното право, за да бъде подложен на процедура по колективна несъстоятелност по искане на своите кредитори. За големи предприятия бенефициерът трябва да бъде в положение, съответстващо най-малко на кредитен рейтинг В-; както и
 - б) гаранцията да не надхвърля 80 % от свързания с нея заем, като гарантираната сума е 4 875 000 EUR и продължителността на гаранцията е 5 години или гарантираната сума е 2 437 500 EUR и продължителността на гаранцията е 10 години; ако гарантираната сума е по-малка от тези суми или гаранцията се предоставя за срок, по-кратък от съответно 5 или 10 години, брутният еквивалент на безвъзмездна помощ за тази гаранция се изчислява като съответна част от приложимия таван, определен в член 3, параграф 2; или
 - в) брутният еквивалент на безвъзмездна помощ е изчислен въз основа на минималните премии, посочени в известие на Комисията; или
 - г) преди да бъде приложена,
 - i) използваната методика за изчисляване на брутния еквивалент на безвъзмездна помощ за гаранцията е била съобщена на Комисията съгласно друг регламент на Комисията в областта на държавните помощи, приложим в съответния момент, и е била приета от Комисията като съгласувана с Известието относно гаранциите или с последващо известие; както и
 - ii) тази методика изрично обхваща вида на гаранцията и вида на съответната сделка в контекста на прилагането на настоящия регламент.
7. Помощта под формата на други инструменти се счита за прозрачна помощ *de minimis*, ако инструментът предвижда лимит, гарантиращ, че съответният таван не е превишен.

Член 5

Нагрупване

1. Помощта *de minimis*, предоставена в съответствие с настоящия регламент, не се

натрупва с държавна помощ по отношение на същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за рисково финансиране, ако това натрупване би довело до надвишаване на интензитета на помощта или размера на помощта, определени за конкретните обстоятелства на всеки отделен случай с регламент за групово освобождаване или решение, приети от Комисията.

2. Помощта *de minimis* съгласно настоящия регламент може да се натрупва с помощ *de minimis* в съответствие с други регламенти за помощ *de minimis* до тавана, определен в член 3, параграф 2.
3. Помощта *de minimis* съгласно настоящия регламент не може да се натрупва с компенсация за същата услуга от общ икономически интерес, независимо от това дали представлява държавна помощ или не.

Член 6

Мониторинг

1. Когато държава членка възнамерява да предостави помощ *de minimis* на предприятие в съответствие с настоящия регламент, тя уведомява писмено предприятието относно вероятния размер на помощта, изразен в брутен еквивалент безвъзмездни средства, относно услугата от общ икономически интерес, за която тя се отпуска, както и относно нейния характер *de minimis*, като се позовава пряко на настоящия регламент и посочва неговото заглавие и данните за публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
2. Когато помощ *de minimis* съгласно настоящия регламент се предоставя на различни предприятия въз основа на схема за помощ и по тази схема на предприятията се предоставят индивидуални помощи в различни размери, съответната държава членка може по свой избор да изпълни това задължение, като съобщи на предприятията фиксирана сума, съответстваща на максималния размер на помощта, която ще бъде отпусната по схемата. В подобни случаи фиксираната сума се използва за определяне на това дали е достигнат таванът, определен в член 3, параграф 2.
3. Преди да предостави такава помощ, съответната държава членка трябва да получи от предприятието, предоставящо услугата от общ икономически интерес, писмено или в електронна форма, декларация, в която се посочва всяка друга помощ *de minimis*, получена съгласно настоящия регламент или съгласно друг регламент за помощ *de minimis* през двете предходни бюджетни години и през текущата бюджетна година.
4. Държавите членки гарантират, че е наличен централен регистър на помощите *de minimis*, съдържащ пълна информация за всички помощи *de minimis*, отпуснати от всеки орган в съответната държава членка на предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес. Този централен регистър на помощите *de minimis* се създава в срок от 6 месеца след влизането в сила на настоящия регламент. Централният регистър на помощите *de minimis* трябва да бъде създаден по такъв начин, че да дава възможност за лесен достъп до информацията. Информацията се публикува във вид на електронна таблица в отворен формат, който позволява данните да бъдат търсени, извличани, сваляни и лесно публикувани в интернет, например във формат CSV или XML. Централният регистър на помощите *de*

minimis трябва да бъде достъпен чрез уебсайт без никакви ограничения, като например предварителна регистрация на потребителя. Като алтернатива държавите членки могат да предоставят пълна информация за всички помощи *de minimis*, отпуснати от всеки орган в съответната държава членка, в регистър на равнището на Съюза, ако такъв регистър бъде наличен. Държавите членки публикуват информацията, включена в параграф 6, в централния регистър на национално равнище или на равнището на Съюза за всички помощи *de minimis*, отпуснати от всеки орган в съответната държава членка, най-късно в срок от 20 работни дни след предоставянето на помощта. Параграфи 1—3 престават да се прилагат за дадена държава членка от момента, в който информацията от националния регистър или, като алтернатива, от централния регистър на Съюза обхваща период от 3 бюджетни години за всички помощи *de minimis*, предоставени от тази държава членка.

5. Държавата членка предоставя новата помощ *de minimis* съгласно настоящия регламент само след като е проверила, че с новата помощ общият размер на помощта *de minimis*, предоставена на съответното предприятие, няма да се повиши до равнище, надхвърлящо тавана, определен в член 3, параграф 2, и че се спазват всички условия, определени в настоящия регламент.
6. В централния регистър на помощите *de minimis* на равнището на Съюза или на национално равнище държавите членки публикуват следната информация:
 - а) идентификацията на бенефициера, включително името на бенефициера и идентификатора на бенефициера (идентификационен номер и идентификационен вид);
 - б) размера на помощта;
 - в) датата на предоставяне на помощта;
 - г) органа, предоставящ помощта;
 - д) инструмента на помощта;
 - е) сектора, за който е предназначена компенсацията въз основа на статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета¹⁸.
7. Държавите членки документират и събират цялата информация относно прилагането на настоящия регламент. Тази документация съдържа цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията по настоящия регламент. Документацията относно индивидуалните помощи *de minimis* се съхранява за период от 10 бюджетни години, считано от датата на тяхното предоставяне. Документацията относно схемите за помощи *de minimis* се пази за период от 10 години от датата, на която е предоставена последната индивидуална помощ по такава схема.
8. По писмено искане от Комисията съответната държава членка предоставя на

¹⁸ Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за установяване на статистическа класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2 и за изменение на Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета, както и на някои ЕО регламенти относно специфичните статистически области (ОВ L 393, 30.12.2006 г., стр. 1).

Комисията в срок до 20 работни дни или в по-дълъг срок, определен в искането, цялата информация, която Комисията счита за необходима, за да прецени дали са спазени условията по настоящия регламент, и по-специално относно общия размер на помощта *de minimis* в съответствие с настоящия регламент и с други регламенти за помощ *de minimis*, получена от всяко предприятие.

Член 7

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент се прилага за помощта *de minimis* за предоставяне на услуги от общ икономически интерес, която е била отпусната преди датата на влизането му в сила, когато помощта отговаря на всички условия, определени в настоящия регламент. Всяка помощ за предоставяне на услуги от общ икономически интерес, която не отговаря на тези условия, се оценява в съответствие със съответните решения, рамки, насоки, съобщения и известия.
2. Всяка индивидуална помощ *de minimis*, която е предоставена между 25 април 2012 г. и 31 декември 2023 г. и изпълнява условията, посочени в Регламент (ЕС) № 360/2012, се смята за неотговаряща на всички критерии по член 107, параграф 1 от ДФЕС и следователно е освободена от изискването за уведомяване по член 108, параграф 3 от ДФЕС.
3. След изтичане на срока на действие на настоящия регламент или ако регламентът бъде изменен, всяка схема за помощи *de minimis*, която изпълнява условията на настоящия регламент, може да бъде прилагана законосъобразно за допълнителен период от шест месеца.

Член 8

Влизане в сила и срок на прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на 1 януари 2024 г.

Той се прилага до 31 декември 2030 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Комисията

Председател
Ursula von der Leyen